

druhý manžel by hned při prvním roku, po případě později, po prvním roku, při některém ústním jednání žalobní nárok na rozvod uznal, a kdyby soudce pak podle tohoto uznání musil žalobě vyhovět.

Na tom nebylo nic změněno ani novelisací § 42, č. 2 j. n. zákonem čís. 161/1936. Zákon ten stanoví jen, že v žalobě o rozvod může se manželka domáhat placení výživného. Tím je zdůrazněna jen zásada, že v řízení o rozvod neplatí zásada vyšetřovací, jež platí v řízení o rozluce a neplatnost manželství ve smyslu nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 9. prosince 1897, č. 283 ř. z., tedy zejména že v řízení ve sporu o rozvod může být konán první rok a vynesení rozsudku pro zmeškání (a contr. § 10 cit. nař.). Platí tedy i v řízení o rozvod zásada projednávací, tak jako v řízení o výživném — řízení o obou těchto nárocích může býti provedeno společně.

Při tom však nárok na povolení rozvodu a nárok na výživné zůstávají nároky zvláštními, nárok na výživné je odvislý od nároku na rozvod jen co do důvodu, ne však co do výše. Zpravidla bude sice o obou nárocích rozhodnuto rozsudkem jediným. Může se však stát, že o každém z obou nároků bude rozhodnuto rozsudkem zvláštním. Bude tomu tak, když pouze nárok na rozvod je zralý k rozhodnutí, nikoliv však i nárok na výživné, na příklad, když vzhledem k dodatečnému přednesu stran, učiněnému teprve po vyčerpání všech připuštěných důkazů bude nutno provést jen ohledně nároku na výživné nákladný znalecký důkaz o jmění a příjmech žalovaného.

V takových případech není zajisté překážky, aby soud rozhodl o rozvodu rozsudkem částečným ve smyslu § 391 c. ř. s.

Prakticky je dále častý i tento případ: Soud první stolice rozhodl jediným rozsudkem o rozvodu i výživ-

ném, výrok o rozvodu nabyt právní moci, do výroku o výživném bylo podáno odvolání. Odvolací soud rozhoduje pak již jen o výživném.

Z uvedených příkladů je patrné, že nutno zde rozeznávat vlastní řízení, tedy přednesy stran, připuštění a provedení důkazu — toto vlastní řízení provádí se o obou nárocích — na rozvod i výživné — společně, a vynesení rozsudku — soud musí, i když činí tak rozsudkem jediným, ve výroku rozsudečném i v důvodech rozsudku zvláště se zabývatí nárokem na rozvod a zvláště se zabývatí nárokem na výživné. Z toho, že vlastní řízení o obou nárocích je ovládáno stejnými zásadami, neplyne tedy nijak ještě, že stejnými zásadami by bylo ovládáno i vynesení rozsudku, tedy že by rozsudek pro uznání byl přípustný i v řízení o rozvod proto, že v řízení o výživné je přípustný.

Strana žalovaná může ovšem i v řízení o rozvod doznati (učinit nesporným ve smyslu § 266 c. ř. s.) okolnosti tvrzené stranou žalující, soud nemůže ovšem pak vynést rozsudek pro uznání, nýbrž musí zkoumat, zda doznané okolnosti k povolení rozvodu stačí, právě tak jako musí zkoumat, když ve sporu majetkoprávním strana uzná jen skutková tvrzení, ne však žalobní nárok, zda doznané skutečnosti stačí k rozsudku dle žalobního nároku.

Nelze proto souhlasit s názorem projeveným v Soudcovských Listech č. 3, ročník 1940, v článku »Poměr manželčina výživného k rozvodu a rozluce«, že není rozdílu mezi rozsudkem pro uznání a zmeškání a že v řízení o rozvod je přípustný rozsudek pro uznání. Vladimír Kočí.

Vliv války na obligační smlouvy.

Tato velmi ožehavá a stále nedořešená otázka byla dotčena vl. nař. čís. 44/1940. Jeho výkladem obírá se docent Kubeš ve Všehrdu 3, 4-5/1940 v článku »Dočasná změna usta-

novení občanského práva», dále Kubeš ve Sborníku k počtě šedesátých narozenin Jaroslava Kallaba na str. 171—186, Hrdlička v recenzi ve Všehrdu 3/1940 na straně 114 a znovu Kubeš v replice na tuto recenzi ve Všehrdu 4-5/1940 na straně 161—163.

Jde o otázku, která se stala aktuální ve světové válce a která znovu nabývá pro praxi nebývalé důležitosti ve válce nynější. Problémy, které se z ní podávají, jsou:

1. Kde jest zákonný podklad?
2. Rozdíl mezi nemožností plnění a nedostižností plnění.
3. Nastává při náhodné nedostižnosti plnění zánik smluvního závazku stejně tak, jako podle § 1447 obč. zák. při náhodné nemožnosti plnění, totiž může-li se na nedostižnost odvolávati kterákoliv ze stran, jak dlužník, tak věřitel (ve smyslu § 1447 obč. zák.), anebo jen dlužník, jak by odpovídalo hospodářské potřebě.

O tomto velmi zajímavém tematu přineseme samostatný článek.

Praktické zkušenosti ze zastupování před německými soudy v Protektorátu Čechy a Morava.

Advokát Dr. Hugo Frank z Prahy nám sděluje dopisem ze dne 15. května t. r.:

Německé soudnictví v Protektorátu je upraveno takto:

Soudem I. stolice jest t. zv. Úřední soud (A m t s g e r i c h t), jenž odpovídá našemu okresnímu soudu. Tento úřední soud jest příslušný pro civilní rozepře až do výše 15.000.— K hodnoty předmětu sporu, není-li ustanovena výlučná příslušnost soudu zemského (L a n d g e r i c h t). Před úředním soudem projednávají se však také přestupky trestního zák. Zajímavé při tom jest, že veřejným žalobcem není tu, jako u protektorátních soudů, funkcionář státního zastupitelství, nýbrž právník — t. zv.

Assessor povoláný později k zastávání úřadu státního zástupce. Civilní spory do 5000.— K hodnoty předmětu sporu projednávají se podle zásad řízení bagatelního, t. zn., že proti rozsudkům v takových sporech lze podati odvolání pouze z důvodů zmatečných podle ustanovení § 477 odstavec 1—7 c. ř. s.

T. zv. L a n d g e r i c h t jest totožný s naším krajským soudem, ale není odvolacím soudem. T. zn. že o odvolání proti rozsudku úředního soudu (A m t s g e r i c h t) rozhoduje O b e r l a n d e s g e r i c h t tedy vrchní zemský soud.

Tento Oberlandesgericht se sídlem v Praze jest nejvyšší soudní stolicí německou v Protektorátu Čechy a Morava. Opravný prostředek proti jeho rozhodnutí se předkládá Říšskému soudu (R e i c h s g e r i c h t) v Lipsku jako soudu revisnímu.

U zemského soudu (L a n d g e r i c h t) rozhodují toliko samosoudci, tedy instituce senátu není známa, kdežto u vrchního zemského soudu (O b e r l a n d e s g e r i c h t), zasedává 3-členný senát.

U zemského soudu (L a n d g e r i c h t) jest zřízena též t. zv. trestní komora (S t r a f k a m m e r), která rozhoduje v 3-členném senátu, když se jedná o zločin nebo přečin, pokud není stanovena příslušnost jiného soudu jako ku př. velké trestní komory (g r o s s e S t r a f k a m m e r) nebo zvláštního soudu (S o n d e r g e r i c h t).

Proti rozsudku úředního soudu (A m t s g e r i c h t) lze, ve věcech trestních během jednoho týdne od vnesení rozsudku ohlásiti a během dalšího týdne od doručení písemného vyhotovení rozsudku provésti odvolání. Proti rozsudku trestní komory (S t r a f k a m m e r) lze pak podati revisi a to ve stejných lhůtách jako odvolání. O odvolání rozhoduje vrchní zemský soud (O b e r l a n d e s g e r i c h t), o revisi Říšský soud (R e i c h s g e r i c h t).

Prozatím není u zemského soudu